

Dosarul nr. 2ra-2298/19

Instanța de fond: Judecătoria Chișinău, sediul Centru – D. Sîrbu

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău – A. Danilov, I. Cotruță, I. Secrieru

ÎNCHEIERE

24 decembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Maria Ghervas
Nina Vascan
Galina Stratulat

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Ministerul Justiției,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Andrei Zagoreanu
împotriva Ministerului Justiției, Primăriei municipiului Chișinău, Consiliului municipal
Chișinău, intervenient accesoriu executorul judecătoresc Dumitru Manole cu privire la
constatarea faptului încălcării dreptului la executare în termen rezonabil a hotărârii
judecătorești și repararea prejudiciului material și moral cauzat în legătură cu încălcarea
acestui drept,

împotriva deciziei din data de 17 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin
care s-a respins apelul declarat de către Ministerul Justiției, s-a admis apelul incident
declarat de către Andrei Zagoreanu, s-a casat parțial hotărârea din data de 15 aprilie
2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru cu emiterea în această parte a unei noi
hotărâri,

constată:

La 14 februarie 2019 Andrei Zagoreanu a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Ministerului Justiției, Primăriei mun. Chișinău, Consiliului mun. Chișinău,
intervenient accesoriu executorul judecătoresc Dumitru Manole cu privire la
constatarea faptului încălcării dreptului la executare în termen rezonabil a hotărârii
Curții de Apel Chișinău din data de 16 februarie 2010, repararea prejudiciului material
în mărime de 24 000 lei cu titlu de cheltuieli pentru închirierea spațiului locativ în
perioada 01 august 2018 - 31 ianuarie 2019 și a prejudiciului moral cauzat în legătură
cu încălcarea acestui drept estimat la suma de 300 euro pentru perioada de 6 luni de zile
de neexecutare.

În motivarea cererii de chemare în judecată Andrei Zagoreanu a indicat că prin
hotărârea Curții de Apel Chișinău din 16 februarie 2010 s-a obligat Consiliul mun.
Chișinău să-i asigure lui Andrei Zagoreanu spațiu locativ.

Prin încheierea executorului judecătoresc Oleg Ungureanu din 09 aprilie 2010 s-a primit spre executare documentul executoriu nr. 3-1152/10 eliberat de Curtea de Apel Chișinău, s-a intentat procedura de executare, cu înaintarea propunerii către Consiliul mun. Chișinău și Primăriei mun. Chișinău, de a executa cerințele documentului executoriu în termen de 15 zile.

Ulterior, procedura de executare a fost strămutată executorului judecătoresc Dumitru Manole, în baza actului de preluare a procedurii de executare nr. 031-33/11 din 02 septembrie 2011.

Reclamantul a mai menționat că în pofida existenței mai multor hotărâri judecătorești irevocabile, emise în baza Legii nr. 87 din 21 aprilie 2011, până la sesizarea instanței cu prezenta acțiune, documentul executoriu rămâne neexecutat, fapt prin care în continuu îi este încălcat dreptul la executarea hotărârii judecătorești în termen rezonabil, dar și dreptul de proprietate.

Andrei Zagoreanu a susținut că prin acțiunile și inacțiunile Consiliului mun. Chișinău și Primăriei mun. Chișinău în mod direct îi cauzează prejudicii de ordin material exprimate prin achitarea spațiului locativ închiriat, cât și prejudiciu moral, prin stare de stres și nervi față de atitudinea și tratamentul autorităților și față de dreptul său recunoscut și garantat.

Reclamantul a indicat că ca rezultat a neexecutării de către autoritățile publice a hotărârii judecătorești privind asigurarea acestuia cu spațiu locativ îl determină să închirieze spațiu locativ în municipiul Chișinău la prețurile de piață.

Astfel, Andrei Zagoreanu a încheiat un contract de locațiune a unui apartament cu 2 odăi, situat în mun. Chișinău, str. Ceucari, nr. 5/7, ap. 14, care potrivit legislației în vigoare la 31 iulie 2018, a fost înregistrat la Direcția Deservire Fiscală Rîșcani sub nr. 1691. În baza contractului s-a stabilit plata lunară pentru chirie de 4000 lei și care reprezintă prejudiciu material cauzat pentru perioada 01 august 2018 - 31 ianuarie 2019.

În opinia lui Andrei Zagoreanu se consideră îndreptățit prin prisma Legii nr. 87 din 21 aprilie 2011 de a solicita reperarea prejudiciului material și moral suportat în legătură cu neexecutare în termen a hotărârii judecătorești.

Prin hotărârea din data de 15 aprilie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru s-a admis parțial cererea de chemare în judecată, s-a constatat încălcarea dreptului lui Andrei Zagoreanu la executare în termen rezonabil a hotărârii Curții de Apel Chișinău din 16 februarie 2010 în perioada 01 august 2018 - 31 ianuarie 2019. S-a încasat din contul bugetului de stat, prin intermediul Ministerului Justiției în beneficiul lui Andrei Zagoreanu suma de 24 000 lei, cu titlu de prejudiciu material cauzat prin neexecutarea hotărârii judecătorești. În rest, pretențiile lui Andrei Zagoreanu au fost respinse ca neîntemeiate. (f.d. 49, 54-63)

Instanța de fond a concluzionat prin prisma Legii nr. 87 din 21 aprilie 2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești ca fiind întemeiată pretenția cu privire la constatarea faptului încălcării dreptului la executare în termen rezonabil a hotărârii Curții de Apel Chișinău din data de 16 februarie 2010 și încasarea prejudiciului material suportat de către Andrei Zagoreanu, prin neexecutarea hotărârii în perioada 01 august 2018-31 ianuarie 2019,

reținând că neexecutarea hotărârii nu-i poate fi imputată reclamantului, iar Ministerul Justiției nu a prezentat probe ce ar confirma lipsa încălcării dreptului la executare în termen rezonabil.

Totodată, instanța de fond a reținut ca fiind neîntemeiata pretenția lui Andrei Zagoreanu cu privire la repararea prejudiciului moral, ori la aprecierea cuantumului compensației se va ține cont de comportamentul părților, importanța procesului pentru reclamant precum și durata neexecutării hotărârii. La caz, prin însuși constatarea faptului încălcării dreptului lui Andrei Zagoreanu la executare în termen rezonabil a hotărârii din data de 16 februarie 2010 a Curții de Apel Chișinău constituie o satisfacție morală echitabilă și suficientă oricărui prejudiciu moral eventual suferit.

Curtea de Apel Chișinău prin decizia din data de 17 septembrie 2019 a respins apelul declarat de către Ministerul Justiției, a admis apelul incident declarat de către Andrei Zagoreanu, a casat parțial hotărârea din data de 15 aprilie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru în partea respingerii pretenției cu privire la repararea prejudiciului moral și a emis în această parte o nouă hotărâre, prin care a admis pretenția cu privire la repararea prejudiciului moral, a încasat din bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiției în beneficiul lui Andrei Zagoreanu suma de 300 euro echivalent în lei moldovenești la data executării hotărârii cu titlu de prejudiciu moral cauzat prin neexecutarea hotărârii Curții de Apel Chișinău din data de 16 februarie 2010 pentru perioada 01 august 2018-31 ianuarie 2019. În rest a menținut hotărârea din data de 15 aprilie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru. (f.d. 101, 102-112)

Instanța de apel a reținut ca fiind corectă soluția instanței de fond cu privire la admiterea pretenției privind constatarea faptului încălcării dreptului lui Andrei Zagoreanu la executare în termen rezonabil a hotărârii din data de 16 februarie 2010 a Curții de Apel Chișinău și încasarea prejudiciului material suportat în legătură cu încălcarea acestui drept, însă incorectă concluzia cu privire la respingerea pretenției cu privire la repararea prejudiciului moral.

Aici, instanța de apel a constatat că prin neexecutarea hotărârii judecătorești, creditorul suferă deja un prejudiciu moral, care nu poate fi compensat prin simpla constatare a faptului încălcării acestui drept, astfel, prin prisma art. 4, alun. (1) din Legea nr. 87 din 21 aprilie 2011 în colaborare cu art. 1422, alin. (1) și (2) din Codul civil (în redacția de până la 01 martie 2019) a reținut ca fiind întemeiată pretenția lui Andrei Zagoreanu cu privire la repararea prejudiciului moral în mărime de 300 euro, pentru neexecutarea hotărârii din data de 16 februarie 2010 a Curții de Apel Chișinău timp de 6 luni.

Împotriva deciziei instanței de apel, la data de 07 noiembrie 2019 a depus recurs Ministerul Justiției, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii instanței de fond cu emiterea unei noi hotărâri privind respingerea cererii de chemare în judecată. (f.d. 117-123)

În motivarea recursului Ministerul Justiției a indicat că atât instanța de fond cât și instanța de apel au încălcat esențial normele de drept material și procedural. Instanța de apel nu a ținut cont de complexitatea obiectului executării, care se manifestă prin imposibilitatea executării hotărârii judecătorești din motivul lipsei spațiului locativ.

La fel, nu s-a ținut cont de comportamentul autorităților responsabile de executarea hotărârii, ori, executorul judecătoresc a fost în imposibilitate de a întreprinde careva acțiuni de executare, în condițiile în care debitorul nu dispune de spații locative disponibile, cât și de mijloace financiare necesare pentru construirea acestora. Mai mult decât atât, debitorul nu neagă faptul executării acestei hotărâri în viitor.

De asemenea, Legea nr. 87 din 21 aprilie 2011 nu instituie obligația statului de a compensa cheltuielile suportate pentru plata chiriei.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Materialele cauzei atestă că decizia Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 17 septembrie 2019, a fost publicată pe portalul național al instanțelor de judecată la 27 septembrie 2019, expediată participanților la proces la 15 octombrie 2019.

Recursul, înaintat de către Ministerul Justiției la 07 noiembrie 2019, este declarat în termen.

Examinând temeiurile de admisibilitate ale recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia, că recursul declarat de către Ministerul Justiției este inadmisibil din următoarele considerente.

Verificând motivele de casare, invocate în recurs, completul Colegiului atestă că Ministerul Justiției a indicat argumente ce țin de dezacordul cu felul în care instanțele de judecată au apreciat înscrisurile probatorii și au constatat circumstanțele cauzei. Nu pot fi reținute ca temei de admisibilitate aceste argumente, deoarece țin de reaprecierea probelor, fapt inadmisibil în recurs.

Conform regulilor din Secțiunea a 2-a din Capitolul XXXVIII al Codului de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Recursul exercitat conform secțiunii a 2 - a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procesual, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Astfel, completul Colegiului constată că argumentele invocate în recurs nu pot constitui temei de casare a deciziei recurate, or, acesta nu se încadrează în cele expres stabilite la art. 432, alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu prevederilor art. 432, alin. (1) din Codul de procedură civilă părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procesual.

Aliniatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care

instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433, lit. a) din Codul de procedură civilă cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432, alin. (2), (3) și (4).

Totodată, potrivit jurisprudenței CEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, pe când în recursul declarat de către Ministerul Justiției, asemenea aspecte nu se regăsesc.

În speță, completul Colegiului menționează, că recursul în cauză conține obiecții de fapt și de drept, care deja au fost studiate și verificate de către instanța de apel, primind o apreciere corespunzătoare.

În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurentului la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în apel, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

Drept urmare, se reține că argumentele invocate de către recurent nu pot constitui temei de admisibilitate a recursului, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normei de drept material sau a normei de drept procesual, așa cum formal invocă Ministerul Justiției, și, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

În astfel de circumstanțe, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Ministerul Justiției, inadmisibil.

Conform celor expuse, în temeiul art. 431, alin. (1) și (2), art. 433, lit. a), 440, alin. (1) și (1¹) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul, declarat de către Ministerul Justiției, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Nina Vascan

Galina Stratulat